

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2003, mánudaginn 15. september, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Ólöf Embla Einarsdóttir og Sölvi Sölvason.

Fyrir er tekið **mál nr. 13/2003**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og fjármálafyrirtækið F, hér eftir nefndur varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 11. júlí 2003 með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 4. sama mánaðar. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 15. júlí 2003, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör bárust með bréfi lögmanns varnaraðila, dagsettu 6. ágúst 2003. Bréfið var sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 11. ágúst 2003, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 26. ágúst, 8. og 15. september 2003.

II.

Málsatvik.

Hinn 7. júní 2000 gaf A, út skuldabréf til varnaraðila að fjárhæð kr. 950.000. Til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu höfuðstóls, vaxta, dráttarvaxta og alls kostnaðar tókst sóknaraðili á hendur sjálfskuldarábyrgð in solidum á láninu. Kveður sóknaraðili það hafa verið forsendu af sinni hálfu að sambýlismaður A tæki ennfremur ábyrgð á láninu og er nafn hans ritað undir nafn sóknaraðila sem sjálfskuldarábyrgðaraðili.

A var úrskurðuð gjaldþrota í Héraðsdómi Reykjaness 26. febrúar 2001 og lauk skiptum 30. maí 2001. Í kjölfarið krafði varnaraðili sóknaraðila um greiðslu á grundvelli ábyrgðaryfirlýsingarinnar. Gerði varnaraðili fjárnám í fasteign sóknaraðila hinn 11. september 2002 og hefur beðið um nauðungarsölu á eigninni.

Fyrrum sambýlismaður A hefur kært hana fyrir að hafa falsað nafnritun sína á umrætt skuldabréf og mun það mál vera til rannsóknar hjá lögreglu. Kveðst sóknaraðili hafa verið beittur svikum af hálfu A þá er hann gekkst í ábyrgð fyrir umræddri skuld hennar þar sem það hafi verið forsenda ábyrgðar sóknaraðila að sambýlismaður A gengi ennfremur í ábyrgð fyrir skuldinni.

Með bréfi, dagsettu 9. apríl 2003, fór lögmaður sóknaraðila fram á það fyrir hans hönd að varnaraðili félli frá kröfum á hendur sóknaraðila vegna ábyrgðarskuldbindingar

hans. Því var hafnað með bréfi varnaraðila, dagsettu 2. júlí 2003. Málinu var vísað til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 4. júlí 2003.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili kveðst hafa hafnað því að gangast í ábyrgð fyrir umræddu láni nema sambýlismaður skuldara yrði einnig ábyrgðarmaður. Hafi hann ekki viljað ábyrgjast lánið og hafi aðalskuldari, A, þá falsað nafn hans á skjalið. Hafi sóknaraðili eftir það ritað undir skuldabréfið sem ábyrgðarmaður. Kveðst sóknaraðili hafa verið beitt svikum af hálfu A og sé ábyrgðaryfirlýsing hennar því ógild. Vísar sóknaraðili í því skyni til 30. gr. laga nr. 7, 1936.

Sóknaraðili bendir ennfremur á að svo virðist sem varnaraðili hafi ekki metið greiðslugetu aðalskuldara rétt. Sé augljóst að fjárhagur hans hafi í júní 2000 staðið mjög völtum fótum og aðgerðir sem leiddu til gjaldþrots aðalskuldara 26. febrúar 2001 þá byrjaðar. Þá vísar sóknaraðili til þess að með tilliti til aðstæðna sé ósanngjarnt af varnaraðila að halda ábyrgðinni til streitu.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili hafnar fullyrðingum sóknaraðila um aðdraganda undirskriftar sóknaraðila á skuldabréfið, um forsendur hans fyrir undirrituninni og því að sannað sé að A hafi falsað nafn fyrrum sambýlismanns síns á skuldabréfið. Vísar varnaraðili til þess að það mál sé enn til rannsóknar lögreglu eftir því sem næst verði komist. Þá kveður varnaraðili umræddan fyrrum sambýlismann A hafa greitt kr. 500.000 inn á kröfuna áður en hann kærði meinta fölsun skuldabréfsins.

Varnaraðili bendir á að ábyrgðarmenn hafi einhliða og skilyrðislaust tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð in solidum á greiðslu skuldarinnar. Felist í slíku loforði að hver ábyrgðarmanna fyrir sig lofi því gagnvart kröfueiganda að greiða skuldina að fullu fari hún í vanskil, án tillits til greiðslugetu eða greiðsluvilja annarra ábyrgðarmanna. Kveður varnaraðili innbyrðis samband eða samning útgefanda og ábyrgðarmanns kröfuhafa óviðkomandi og valdi ógildi samnings þeirra á milli ekki ógildi loforðs ábyrgðarmanns gagnvart kröfuhafa.

Varnaraðili kveður samningssamband sóknaraðila vegna ábyrgðarloforðs hans vera tvíþætt. Sé annars vegar um að ræða samning milli sóknaraðila og aðalskuldara um að sóknaraðili takist á hendur ábyrgð á skuldabréfinu og hins vegar sé um að ræða loforð sóknaraðila gagnvart varnaraðila um sjálfskuldarábyrgð in solidum á skuldabréfinu. Varði hin meintu svik A aðeins samning hennar og sóknaraðila en ekki yfirlýsingu sóknaraðila um sjálfskuldarábyrgð gagnvart varnaraðila. Sé kröfuréttarlegt samband milli sóknaraðila og varnaraðila í fullu gildi þar sem varnaraðili hafi hvorki beitt svikum né vitað um þau þá er hann tók við margumræddu skuldabréfi. Verði því sambandi ekki hnekktt með vísan til 30. gr. samningalaga nr. 7, 1936 þar sem þau atvik eigi ekki við um samband sóknaraðila og varnaraðila.

Varnaraðili kveður ógildi skuldbindingar eins ábyrgðarmanns ekki leiða til ógildis annarra ábyrgðarmanna enda sé ábyrgðarloforðið aðeins bundið við það að skuldari standi ekki við skuldbindingar sínar en ekki gildi skuldbindinga eða greiðsluvilja annarra

ábyrgðarmanna. Þá kveður varnaraðili málavexti vera óljósa og mikinn vafa leika á því hvort sú forsenda að sambýlismaður aðalskuldara myndi einnig gangast í ábyrgð fyrir skuldinni hafi í raun verið sóknaraðila ofarlega í huga þá er hún gekkst undir ábyrgðarskuldbindingu sína.

V.

Niðurstaða.

Skilja verður málatilbúnað sóknaraðila svo að hann krefjist þess að ábyrgðaryfirlýsing hans samkvæmt margnefndu skuldabréfi verði ógilt. Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Málatilbúnaður sóknaraðila byggir á því að útgefandi skuldabréfsins hafi beitt sóknaraðila svikum með því að falsa nafnritun sambýlismanns síns sem sjálfskuldarábyrgðaraðila á skuldabréfið sem orðið hafi til þess að sóknaraðili gekkst í umrædda ábyrgð, enda hafi það verið forsenda sóknaraðila fyrir ábyrgðinni að umræddur sambýlismaður gengist jafnframt í ábyrgð fyrir skuldinni. Sökum þessara meintu svika aðalskuldara gagnvart sóknaraðila sé ábyrgð sóknaraðila gagnvart varnaraðila ógild.

Í málinu liggur fyrir að fyrrum sambýlismaður útgefanda skuldabréfsins hefur kært meinta falsaða nafnritun sína á bréfið og liggur ekki annað fyrir en að það mál sé enn til rannsóknar hjá lögreglu. Í gögnum málsins liggur hvorki fyrir nein sönnun um að umrætt skuldabréf sé falsað né að útgefandi bréfsins hafi sýnt af sér saknæma háttsemi í þeim efnum. Jafnvel þótt svo væri er bæði ósannað að sóknaraðili hafi verið beittur svikum þá er hann gekkst í sjálfskuldarábyrgð gagnvart varnaraðila fyrir umræddri skuld samkvæmt skuldabréfinu og að varnaraðili hafi vitað eða mátt vita af þeim meintu svikum.

Með vísan til framanritaðs verður ekki hjá því komist að hafna öllum kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækinu F, er hafnað.

Reykjavík, 15. september 2003.

Guðjón Ólafur Jónsson

Geir Arnar Marelsson

Grétar Grétarsson

Ólöf Embla Einarsdóttir

Sölvi Sölvason